

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

DS 2005:38 Tillträde till Förenta nationernas konvention mot korrupktion

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) begränsar sitt yttrande till de frågor som berör offentlig upphandling.

NOU instämmer i ståndpunkten som framförs i promemorian, att lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU) och systemet för kontroll av sådan upphandling som omfattas av LOU, uppfyller de krav som ställs i kapitel I artikel 9 punkt 1 a - d i konventionen. Beträffande kravet i artikel 9 punkt 1 e) som avser frågor angående personal som är ansvarig för offentlig upphandling samt förfaranden för urval av sådan personal kan NOU konstatera följande. Vad som avses i konventionen med "intresseförklaringar i särskilda offentliga upphandlingar" och "förfaranden för urval av sådan personal och utbildningskrav" framgår inte. NOU kan därför inte ta ställning till om den svenska nu gällande lagstiftningen lever upp till detta krav. Om det bland annat är bestämmelser om jäv som åsyftas, kan NOU konstatera, att det inte finns några formella krav i Sverige beträffande personal som är ansvarig för offentlig upphandling. För anställda vid upphandlande enheter som omfattas av förvaltningslagen (1986:223) gäller dock bestämmelserna om jäv i 11 § denna lag.

I promemorian föreslås att Sverige skall tillträda Förenta nationernas (FN) konvention mot korrupktion. Konventionen utgör ett led i det inom FN bedrivna arbetet med bekämpning av den internationella brottsligheten. De flesta av EU:s medlemsstater har undertecknat konventionen, däribland Sverige. Konventionen har ännu inte trätt ikraft, eftersom den inte har ratificerats av ett tillräckligt antal stater.

Konventionen uppges ha tre huvudsyften. Ett av syftena uppges vara att främja och förstärka åtgärder för att mera effektivt förebygga och bekämpa korrupktion.

Konventionen innehåller bland annat bestämmelser om förebyggande åtgärder. Kapitel I artikel 9 innehåller bestämmelser om offentlig upphandling och förvaltning av allmänna medel. I artikel 9 p. 1 anges bland annat att varje konventionsstat skall "vidta nödvändiga åtgärder för att införa lämpliga system för upphandling, grundade på öppenhet, konkurrens och objektiva kriterier för beslutsfattande, som bl.a. är effektiva för att förebygga korrupktion". I nämnda artikel p.1 a-e) anges vidare ett antal olika krav på systemet, som får beakta lämpliga tröskelvärden. Bland annat skall systemen inriktas på

att ge allmänheten information om upphandlingsförfaranden och tilldelning av kontrakt, att i förväg uppställa villkor för deltagande i anbudsförfaranden och tillämpning av på förhand fastställda kriterier för beslut om upphandling.

En konventionsstat skall vidare ha ett effektivt nationellt kontrollsystem, innefattande ett effektivt system för överklagande för att säkerställa rättslig prövning och gottgörelse i de fall där de regler eller förfaranden som uppställs enligt bestämmelserna i denna punkt inte följs.

Vidare föreskrivs att systemet för upphandling i sin tillämpning i varje konventionsstat skall innehålla "I förekommande fall, åtgärder för att reglera frågor angående personal som är ansvarig för upphandling, såsom intresseförklaringar i särskilda offentliga upphandlingar samt förfaranden för urval av sådan personal och utbildningskrav". (kapitel I artikel 9 p. e)

I promemorians avsnitt (4.2.3) rörande offentlig upphandling skall hänvisningen överst på sid. 43 rätteligen vara *1 kap. 6 § LOU*. I samma avsnitt beskrivs NOU:s verksamhet och där anges bland annat att NOU skall lämna information och råd inom sitt verksamhetsområde. NOU vill i sammanhanget klargöra att nämndens verksamhet inte omfattar att ge råd vare sig till upphandlande enheter eller till leverantörer.

Beslut om utformningen av detta yttrande har fattats vid nämndsammanträde den 14 december 2005 i vilket deltog kammarrättslagmannen Lisbeth Edlund, ordförande, kommerserådet Bengt Agild, teknologie doktor Börje Hed, chefsjuristen Hans Ekman, chefsjuristen Dan Holke, upphandlingschefen Lisbeth Johnson, chefsjuristen Anna Lefevre Skjöldebrand och förbundsjuristen Eva Sveman. Beslutet fattades i närvaro av NOU:s kanslichef Margareta Hentze och chefsjurist Michael Slavicek efter föredragning av jur.kand. Camilla Graf Morin. Beslutet expedieras i enlighet med föredragandens förslag jämte ändringar enligt direktiv som lämnats vid beslutstillfället.

NÄMNDEN FÖR OFFENTLIG UPPHANDLING

Camilla Graf Morin